

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๕

ถึง สำนักทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดบึงกาฬ) และสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร

ตามที่ สำนักทะเบียนกลางได้แจ้งแนวทางการปฏิบัติตามคำสั่งศาลปกครองอุดรธานีเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา คดีหมายเลขดำที่ ๒๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ ระหว่าง นางสาวสิริวัฒนา แสนภาค สืบคำ กับนายอำเภอเมืองบึงกาฬ ในฐานะนายทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และ กรมการปกครอง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๒๐๗ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑ นั้น

สำนักทะเบียนกลางขอเรียนว่า ศาลปกครองอุดรธานีได้อ่านผลแห่งคำพิพากษาในคดีดังกล่าว เป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๑๗/๒๕๖๕ โดยพิพากษายกฟ้อง และให้คำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา สิ้นผลใช้บังคับนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา จึงขอให้แจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนราษฎร

โทร ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๔-๖

คดีหมายเลขดำที่ ๒๓/๒๕๖๑
คดีหมายเลขแดงที่ ๑๗/๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองอุดรธานี

วันที่ ๑๗ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { นางสาววัฒนา แสนภาค สืบคำ
ผู้ฟ้องคดี
นายอำเภอเมืองบึงกาฬ ในฐานะนายทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬ ที่ ๑
กรรมการปกครอง ที่ ๒
ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรและกระทำให้ละเมิดอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องและแก้ไขเพิ่มเติมฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นบุตรและผู้จัดการมรดกของนางหลิน แสนภาค ตามคำสั่งศาลจังหวัดขอนแก่น คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๑๙๒๔/๒๕๕๕ ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ละเลยต่อหน้าที่ไม่ทำการตรวจสอบ แก้ไขหรือยกเลิกมรณบัตรของนางหลินเพื่อให้ถูกต้องตามหนังสือรับรองการตายของโรงพยาบาลบึงกาฬที่ระบุว่า ตาย วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกา สาเหตุการตาย ภาวะเกลือแร่ในร่างกายผิดปกติอย่างรุนแรงเนื่องจากโรคสมองฝ่อ และสถานที่ตาย โรงพยาบาลบึงกาฬที่อยู่ ๒๕๕ หมู่ ๑ ถนนเจ้าแม่สองนาง อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ในขณะที่มรณบัตรดังกล่าวกลับระบุว่า ตาย วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เวลา ๒๓.๐๐ นาฬิกา สาเหตุการตาย

/โรคหัวใจ...

โรคหัวใจ และสถานที่ตาย บ้านเลขที่ ๑๙ หมู่ ๑๐ ตำบลวิศิษฐ์ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แก้ไขมรณบัตรดังกล่าวให้ถูกต้องมาตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๖ และได้มีหนังสืออีกหลายฉบับติดตามความคืบหน้าเรื่อยมา แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังคงไม่ได้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องตามคำร้องขอ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือร้องเรียนไปยังอธิบดีกรมการปกครองในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบและควบคุมการปฏิบัติงานทะเบียนราษฎร และต่อมาได้รับแจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ว่า กรณีขอให้สำนักทะเบียนกลางมีคำสั่งระงับ/ยับยั้ง หรือจำหน่ายชั่วคราวมรณบัตรของนางหลิ่นไว้ก่อนที่ผลการสอบสวนของคณะกรรมการฯ จะแล้วเสร็จนั้น พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๐ วรรคสามและวรรคสี่ ได้กำหนดเกี่ยวกับการจำหน่ายเพิกถอนเอกสารทางการทะเบียน ตลอดทั้งวิธีการโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริงและการอุทธรณ์ของผู้ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินการของนายทะเบียน เป็นอำนาจการพิจารณาของนายทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่นั้นๆ สำนักทะเบียนกลางมีหน้าที่รับผิดชอบและควบคุมการปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรทั่วราชอาณาจักร ไม่มีอำนาจในการพิจารณาดำเนินการดังกล่าวแต่อย่างใด ทั้งนี้ สำนักทะเบียนกลางได้มีหนังสือแจ้งจังหวัดบึงกาฬเร่งรัดคณะกรรมการสรุปผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวด้วยแล้ว แต่นับจนถึงวันที่ยื่นฟ้องคดีนี้ความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดียังคงไม่ได้รับการแก้ไข ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าพฤติการณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมีลักษณะเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรและเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีให้ได้รับความเสียหายจากการที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายและเสียเวลาในการติดตามเรื่องมานานกว่า ๕ ปี คิดค่าเสียหายเป็นค่าเดินทางในการติดตามเรื่องเป็นจำนวนเงิน ๗๕,๐๐๐ บาท และค่าจัดทำเอกสาร ค่าถ่ายเอกสาร ค่าส่งไปรษณีย์ ค่าพาหนะและอื่นๆ เป็นจำนวนเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๑๕,๐๐๐ บาท

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเพิกถอน จำหน่าย และหรือแก้ไขมรณบัตรฉบับเดิมของนางหลิ่น แส่นภาค แล้วจัดทำมรณบัตรฉบับใหม่ให้ถูกต้องตามหนังสือรับรองการตายของโรงพยาบาลบึงกาฬ

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองส่งมอบมรณบัตรฉบับใหม่ที่ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยตามข้อ ๑ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

/๓. ให้ผู้ถูกฟ้องคดี...

๓. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นจำนวนเงิน ๑๑๕,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจะชำระเสร็จสิ้น

๔. กำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองระงับหรือยับยั้ง หรือจำหน่ายชั่วคราวมรดกของนางหลิน แสนภาค ฉบับเดิม เพื่อไม่ให้มีการเคลื่อนไหวทางทะเบียนไว้ก่อนจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งผู้ฟ้องคดีทราบภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่ได้รับระงับหรือยับยั้ง

ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอดำเนินคดีโดยได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล ศาลได้พิจารณาแล้วมีคำสั่ง ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินคดีโดยยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมด

ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาโดยมีเนื้อหาเช่นเดียวกับคำขอท้ายคำฟ้องข้อ ๔ ศาลได้พิจารณาแล้วมีคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาเมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๑ โดยห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองใช้ อ้างอิง หรือรับรองซึ่งเอกสารมรดกของนางหลิน แสนภาค เลขที่ ๐๒ - ๔๓๐๓๓๐๐๒ ในทางทะเบียนไว้ก่อนจนกว่าจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลเป็นอย่างอื่น

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การว่า ภายหลังที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖ ร้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แก่ไขมรดกของนางหลิน แสนภาค ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ขอให้โรงพยาบาลบึงกาฬตรวจสอบหนังสือรับรองการตาย และมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เชิญนางสาวทัศนีย์ แสนภาค ซึ่งเป็นพี่สาวของผู้ฟ้องคดี ในฐานะผู้แจ้งการตายเข้าให้ปากคำกับเจ้าหน้าที่ แต่นางสาวทัศนีย์ไม่ได้มาพบเจ้าหน้าที่ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ เชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ปากคำ ซึ่งมีผู้ฟ้องคดีและผู้ใหญ่บ้านผู้ออกหนังสือรับแจ้งการตายมาให้ปากคำ ส่วนนางสาวทัศนีย์ไม่มาให้ปากคำ พร้อมทั้งมีหนังสือแจ้งให้โรงพยาบาลบึงกาฬตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งโรงพยาบาลบึงกาฬได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ ชี้แจงและแนบหนังสือรับรองการตาย ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ และที่แก้ไขรายการเพิ่มเติมในวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๖ รวมทั้งหนังสือรับรองการตาย ที่ ๔๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ และลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ เชิญนางทัศนีย์มาให้ปากคำ พร้อมทั้งนำมรดกมาตรวจสอบความถูกต้อง แต่นางสาวทัศนีย์ไม่ได้มาพบเจ้าหน้าที่ ในขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙ และลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๙ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีเข้าให้ปากคำพร้อมทั้งนำมรดกมาตรวจสอบความถูกต้องในฐานะผู้ร้องขอให้แก้ไข แต่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือแจ้งว่ามรดกไม่ได้

/อยู่ที่ผู้ฟ้องคดี...

อยู่ที่ผู้ฟ้องคดีและไม่ได้เข้าพบเจ้าหน้าที่ ต่อมาอำเภอเมืองบึงกาฬได้มีคำสั่ง ที่ ๑๖๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว พร้อมทั้งมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เชิญนางสาวทัศนีย์เข้าพบคณะกรรมการ แต่นางสาวทัศนีย์ไม่ได้มาพบ คณะกรรมการจึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ เชิญนางสาวทัศนีย์ นายแหลม เมืองโคตร ผู้ใหญ่บ้านผู้ออกหนังสือรับแจ้งการตาย นายจตุรงค์ อยู่งาน ผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน นายชัยวัช เกสรสมบัติ ผู้ช่วยนายทะเบียนในขณะนั้น และนางสาวจิระนันท์ มาพลาย เจ้าหน้าที่ปกครองในขณะนั้นเข้าให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการ ผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ความว่า นางสาวทัศนีย์เป็นผู้แจ้งการตายในวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ โดยได้แจ้งต่อนายแหลม ซึ่งผู้ใหญ่บ้านและนายทะเบียนผู้รับแจ้งในขณะนั้น นายแหลมจึงได้ออกใบรับแจ้งการตายให้กับ นางสาวทัศนีย์ตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกอบกับ ประกาศสำนักทะเบียนกลาง เรื่อง การแต่งตั้ง กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน เป็นนายทะเบียนผู้รับแจ้ง ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ นางสาวทัศนีย์ได้นำใบรับแจ้งการตาย มายื่นขอออกมรณบัตรกับเจ้าหน้าที่สำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย (ปัจจุบันเป็น อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ) โดยมีนายชัยวัชเป็นผู้ช่วยนายทะเบียน และนางสาวจิระนันท์ เป็นเจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้ง ซึ่งเจ้าหน้าที่สำนักทะเบียนอำเภอได้เรียกเอกสารและตรวจสอบบัตรประจำตัวประชาชนของผู้แจ้ง บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ตาย สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่ คนตายมีชื่อและรายการบุคคล รวมทั้งได้สอบถามนางสาวทัศนีย์ซึ่งยืนยันว่า นางหล่นเสียชีวิตที่บ้านเลขที่ ๑๙ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลวิศิษฐ์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ตามใบรับแจ้งการตาย ที่นำมาแสดง เจ้าหน้าที่จึงได้ออกมรณบัตรตามที่ได้รับแจ้ง การออกมรณบัตรดังกล่าวจึงเป็นไปตาม มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกอบกับ ข้อ ๖๑ ของระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ หนังสือรับรองการตายของโรงพยาบาลบึงกาฬไม่มีความน่าเชื่อถือ เนื่องจากเนื้อหาในฉบับเดิม ก่อนการแก้ไขไม่ได้ระบุข้อความเกี่ยวกับวันที่ เวลาตาย ผู้รักษาก่อนตาย รวมทั้งรายการมารดา บิดาของผู้ตาย และการแก้ไขหนังสือรับรองการตายของโรงพยาบาลบึงกาฬ เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๖ ในส่วนที่เกี่ยวกับที่อยู่ของผู้ตายและรายการมารดาบิดาของผู้ตาย โดยมีผู้ลงลายมือชื่อกำกับ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อาจทราบได้ว่าเป็นลายมือชื่อของบุคคลใด และเป็นผู้มีอำนาจในการรับรองแก้ไขในเอกสารนั้นหรือไม่ หนังสือรับรองการตายของโรงพยาบาลบึงกาฬ ที่ ๔๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ เป็นเอกสารที่ออกภายหลังการแก้ไขหนังสือรับรองการตายเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๖ นานถึง ๑ ปี ๕ เดือน และเป็นการรับรองโดยแพทย์ที่ไม่ได้ ทำการรักษาผู้ป่วยก่อนตาย หากโรงพยาบาลบึงกาฬอ้างว่านางหล่นตายที่โรงพยาบาลบึงกาฬจริง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลในฐานะเจ้าบ้านจะต้องแจ้งการตายต่อนายทะเบียนภายใน ๒๔ ชั่วโมง

/แต่จากการ...

แต่จากการตรวจสอบในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ปรากฏว่าโรงพยาบาล บึงกาฬหรือผู้รับมอบอำนาจจากโรงพยาบาลบึงกาฬได้นำหนังสือรับรองการตายมาแจ้งการตาย เพื่อขอออกมรณบัตรแต่อย่างใด การขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในมรณบัตร ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยื่น คำร้องตามแบบพิมพ์ที่สำนักทะเบียนกลางกำหนด และไม่ได้นำเอกสารมรณบัตรของนางหลิน มาเพื่อทำการตรวจสอบหรือแก้ไข ซึ่งไม่เป็นไปตามระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำ ทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๑๕ ข้อ ๑๑๖ และข้อ ๑๓๔ (๒๑) อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เชิญผู้ฟ้องคดี และบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ปากคำ หลายครั้ง แต่ไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร ข้อมูลจึงไม่ปรากฏโดยชัดแจ้งให้นายทะเบียนสามารถใช้ดุลพินิจในการพิจารณาได้โดยเร็ว อีกทั้งได้มีหนังสือโต้ตอบแจ้งเรื่องและติดต่อให้ผู้ฟ้องคดีเข้ามา ดำเนินการให้ถูกต้องมาโดยตลอด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่ได้ละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า เกินสมควรหรือจงใจประวิงเวลาหรือประมาทเลินเล่อทำให้ผู้ฟ้องคดีเสียหาย และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีข้อสังเกตว่า การที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ดำเนินการทางทะเบียนราษฎรภายหลังการออกมรณบัตร มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีมีเจตนาแอบแฝงเพื่อให้เกิดผลอย่างหนึ่งอย่างใดในการต่อสู้คดี ในชั้นศาลตามคดีหมายเลขดำที่ พ. ๖๕๒/๒๕๕๙ ของศาลจังหวัดบึงกาฬ ซึ่งมีผู้ฟ้องคดี และ นายกรี แสนภาค เป็นโจทก์ กับนายธีระ แสนภาค และนางทัศนีย์ แสนภาค เป็นจำเลย

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การมีสาระสำคัญอย่างเดียวกันกับคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๑ และให้การอีกด้วยว่า เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ สำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬ ได้แก้ไขในระบบงานทะเบียนราษฎร รายงานหลิน แสนภาค จำนวน ๔ รายการ คือ แก้ววันที่ตาย เป็นวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เวลาตายเป็น ๒๒.๐๐ นาฬิกา สาเหตุการตายเป็นโรคหัวใจ เลขหนังสือรับรองเป็น ๑๐/๒๕๕๑ มีใบแจ้งการตายและมีหนังสือรับรองการตาย เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ได้ทำการแก้ไขข้อมูล ครั้งที่ ๒ อีก ๔ รายการ คือ ที่อยู่ผู้ตาย เป็น “ - ” บันทึกเพิ่มเติมเป็นแก้ไขตามหนังสือโรงพยาบาลบึงกาฬ ที่ ๔๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ รหัสที่อยู่ผู้ตายเป็น ๔๐๐๑๑๐๒๐๐ ที่อยู่ผู้ตายเป็น ตำบลสำราญ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัด ขอนแก่น เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐ ได้ทำการแก้ไขข้อมูล ครั้งที่ ๓ โดยแก้ไขที่อยู่ผู้ตายเป็น ๓๐๕ หมู่ที่ ๓ ตำบลศิลา อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น รหัสผู้ตายเป็น ๔๐๐๑๑๔๐๓ และ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ สำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬได้แจ้งศูนย์บริหารการทะเบียน ภาค ๔ สาขาบึงกาฬ เพื่อขอแก้ไขฐานข้อมูลทะเบียนคนตายรายงานหลิน จากเดิม ๑๙ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลวิศิษฐ์ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย เป็น ๒๕๕ หมู่ที่ ๑ ตำบลเจ้าแม่สองนาง อำเภอ บึงกาฬ จังหวัดหนองคาย นอกจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙ และลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๙ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีนำมรณบัตรของนางหลิน ฉบับที่มอบให้กับผู้แจ้ง ไปให้สำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬเพื่อพิจารณาดำเนินการแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังได้มี

/หนังสือ...

หนังสือ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ แจ้งผู้ฟ้องคดีอีกหนึ่งฉบับ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้ง ทั้งยังมีหนังสือแจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า ผู้ฟ้องคดีไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการออกมรณบัตรของนางหลิน และการติดตามมรณบัตรของนางหลินถือเป็นหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่จะต้องดำเนินการ คดีนี้แม้ผู้ฟ้องคดีจะมีหนังสือขอให้สำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬแก้ไขมรณบัตรโดยที่ไม่ได้ไปยื่นคำร้องขอตามแบบที่ราชการกำหนด แต่เมื่อก่อนสำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬได้ตรวจสอบแล้วเชื่อว่า นางหลินตายตามวันเวลา และสถานที่ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างจริง จึงได้ดำเนินการแก้ไขรายการให้ แต่เนื่องจากการแยกอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ไปรวมจัดตั้งเป็นจังหวัดบึงกาฬ ตามพระราชบัญญัติตั้งจังหวัดบึงกาฬ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งทำให้รหัสสำนักทะเบียนเปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับในการดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้รับความร่วมมือจากพยานและผู้เกี่ยวข้องในการให้ข้อมูล ผู้ฟ้องคดีไม่ได้นำมรณบัตรของนางหลินไปมอบให้กับเจ้าหน้าที่สำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬ แะขอให้จริงตามเอกสารของโรงพยาบาลบึงกาฬมีข้อพิรุณ จึงทำให้การดำเนินการแก้ไขล่าช้า นอกจากนี้ ศาลยังได้มีคำสั่งบรรเทาทุกข์ชั่วคราวโดยห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองใช้ อ้างอิง หรือรับรองซึ่งมรณบัตรของนางหลินในทางทะเบียนไว้ก่อนจนกว่าจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลเป็นอย่างอื่น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีหนังสือแจ้งเวียนสำนักทะเบียนทั่วประเทศเพื่อดำเนินการตามคำสั่งศาล โดยห้ามมิให้ดำเนินการกับข้อมูลซึ่งยังไม่ได้มีการแก้ไข การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงชอบด้วยกฎหมายและไม่ได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่ต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ส่วนค่าเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีอ้างมาในคำฟ้อง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นว่า ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปที่ว่าการอำเภอเมืองบึงกาฬเป็นค่าใช้จ่ายตามปกติที่เกิดขึ้นจากการเดินทางมาติดต่อราชการ ไม่ใช่ค่าเสียหายจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ผู้ฟ้องคดีมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาติดต่อราชการจึงมิได้สูงตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง และค่าเสียหายอื่นที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างเป็นค่าเสียหายที่เลื่อนลอย เนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่ได้ระบุว่ากระทำความผิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีเสียหายอย่างไร เป็นจำนวนเท่าไร

ศาลออกนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๕ โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน พิจารณาคำแถลงเป็นหนังสือของผู้ฟ้องคดี และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์เป็นหนังสือของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านให้การ และคำให้การเพิ่มเติมแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นบุตรและผู้จัดการมรดกของนางหลิน แสนภาค ตามคำสั่งศาลจังหวัดขอนแก่น คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๑๙๒๔/๒๕๕๕ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดี

ได้ตรวจพบ...

ได้ตรวจพบว่า ข้อความในมรณบัตรของนางหลินผิดไปจากข้อเท็จจริงตามที่ระบุไว้ในหนังสือรับรองการตายของโรงพยาบาลบึงกาฬ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อขอให้แก้ไขรายการในมรณบัตรดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาแล้วมีหนังสือ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๖ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อยู่ระหว่างการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมข้อมูลเอกสารในการแก้ไขมรณบัตร จากนั้นได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ขอให้โรงพยาบาลบึงกาฬตรวจสอบความถูกต้องของหนังสือรับรองการตายตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง รวมทั้งมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ แจ้งให้นางสาวทัศนีย์ แสนภาค ซึ่งเป็นผู้แจ้งการตายเข้าให้ปากคำเพื่อประกอบการพิจารณา แต่นางสาวทัศนีย์ไม่มาตามกำหนดนัด ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีและนายแหลม เมืองโคตร ซึ่งเป็นผู้ออกหนังสือรับแจ้งการตายเข้าให้ปากคำเพื่อประกอบการพิจารณา รวมทั้งมีหนังสือ ลงวันที่เดียวกัน ขอให้โรงพยาบาลบึงกาฬตรวจสอบหนังสือรับรองการตายอีกครั้ง จากนั้นโรงพยาบาลบึงกาฬได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ ยืนยันว่าหนังสือรับรองการตายดังกล่าวออกโดยโรงพยาบาลบึงกาฬจริง แต่ในขณะนั้นไม่มีญาติของผู้ตายมารับและภายหลังได้มีญาติของผู้ตายมาขอรับ พร้อมทั้งขอให้เปลี่ยนที่อยู่ผู้ตายเป็นบ้านเลขที่ ๓๐๕ หมู่ที่ ๓ ตำบลศิลา อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น และเพิ่มชื่อมารดาบิดาของผู้ตายลงในหนังสือรับรองการตาย พร้อมกันนั้นโรงพยาบาลบึงกาฬได้มีหนังสือโรงพยาบาลบึงกาฬที่ ๔๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ รับรองว่า นางหลินได้ถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกา ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ ผู้ฟ้องคดีได้เข้าให้ปากคำต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า เหตุที่มรณบัตรไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง เกิดจากการที่นางสาวทัศนีย์ ผู้แจ้งการตาย ไม่ได้นำหนังสือรับรองการตายของนางหลินไปยื่นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และได้แจ้งกับนายแหลมว่า นางหลินเสียชีวิตเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ แต่ความจริงแล้วนางหลินเสียชีวิตเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกา จากนั้นเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แก้ไขวันเวลาตาย สาเหตุการตาย ระบุเลขหนังสือรับรองการตาย และระบุว่า มีใบแจ้งการตายรวมทั้งหนังสือรับรองการตายในระบบงานทะเบียนราษฎร และเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ได้แก้ไขที่อยู่ผู้ตายในระบบงานทะเบียนราษฎรอีกครั้ง ก่อนที่จะจัดส่งสำเนามรณบัตรตอน ๒ ที่แก้ไขแล้วให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามหนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ต่อมาผู้ฟ้องคดีได้พิจารณาเอกสารดังกล่าวแล้วเกิดข้อสงสัยเกี่ยวกับความถูกต้องของเอกสาร จึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๘ สอบถามไปยังผู้อำนวยการสำนักทะเบียนกลาง จากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙ และลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๙ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ตามที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือสอบถามความถูกต้องของเอกสารเนื่องจากมรณบัตรฉบับที่มีข้อความผิดจากข้อเท็จจริงยังอยู่ที่นางสาวทัศนีย์นั้น เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขรายการ

/ทะเบียนคนตาย...

ทะเบียนคนตายของนางหลิ่นครบถ้วนถูกต้องตามข้อเท็จจริง และการคัดรับรองทะเบียนคนตาย ถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย จึงขอให้ผู้ฟ้องคดีนำมรณบัตร ตอน ๑ (มรณบัตรฉบับแรก) ของนางหลิ่นมาแก้ไขรายการให้ถูกต้อง แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้ง และได้มี หนังสือ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ยืนยันว่า มรณบัตรฉบับเดิมอยู่ที่นางสาวทัศนีย์ และเป็น อำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่จะต้องดำเนินการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาแล้วมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีนำมรณบัตร ตอน ๑ ที่อยู่กับนางสาวทัศนีย์ และสำเนามรณบัตร ตอน ๒ ที่อยู่กับผู้ฟ้องคดีไปให้สำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬดำเนินการ แก้ไขอีกครั้ง แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้งเช่นเคย และได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ยืนยันข้อเท็จจริงโดยมีสาระสำคัญอย่างเดียวกันกับหนังสือ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ทั้งนี้ ในห้วงเวลาดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ และลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ แจ้งให้นางสาวทัศนีย์มาพบ เพื่อให้ถ้อยคำและนำมรณบัตร ตอน ๑ ไปให้สำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬเพื่อแก้ไขรายการ ให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง แต่นางสาวทัศนีย์ไม่ได้ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้ง จากนั้นอำเภอเมือง บึงกาฬได้มีคำสั่ง ที่ ๑๖๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงกรณีการแจ้งการตายและออกมรณบัตรรายนางหลิ่น พร้อมทั้งมีหนังสือเชิญบุคคล ที่เกี่ยวข้องเข้าพบเพื่อให้ข้อเท็จจริง ประกอบด้วย ผู้ฟ้องคดี นางสาวทัศนีย์ นายแหลม นายจาตุรงค์ อยู่งาน นายชัยวัช เกสรสมบัติ และนางสาวจิรนนท์ มาพลาญ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ไปให้ถ้อยคำตาม กำหนดนัด และได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ รวมทั้งลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อขอทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและประเด็นที่จะ สอบถาม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ ชี้แจงข้อเท็จจริงให้ผู้ฟ้องคดีทราบ โดยในระหว่างนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ และลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๐ ขอให้โรงพยาบาลบึงกาฬและแพทย์ผู้ออกหนังสือรับรองการตายชี้แจง ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวันเวลาและสถานที่ที่นางหลิ่นได้ถึงแก่ความตายอีกครั้ง เนื่องจากคณะกรรมการ ตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ข้อเท็จจริงจากการสอบปากคำนางสาวทัศนีย์ว่า ขณะที่นางหลิ่น กลับมาบ้าน ซึ่งเป็นเวลากลางคืนของวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีได้ร่วมเดินทางมากับรถ ของโรงพยาบาลบึงกาฬ และตนจำได้ว่านางหลิ่นได้ใส่เครื่องช่วยหายใจมาด้วย เมื่อมาถึง บ้านเลขที่ ๑๙ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลวิศิษฐ์ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย จึงได้ถอดเครื่องช่วย หายใจออก แต่ยังไม่ได้รับคำชี้แจงใด ๆ ขณะเดียวกันผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๐ ติดตามความคืบหน้าผลการแก้ไขมรณบัตรไปยังสำนักทะเบียนกลาง พร้อมทั้งขอให้สำนัก ทะเบียนกลางมีคำสั่งระงับยับยั้งหรือจำหน่ายชั่วคราวมรณบัตรดังกล่าวไว้ก่อนที่ผลการสอบสวน ของคณะกรรมการจะเสร็จสิ้น สำนักทะเบียนกลางได้พิจารณาแล้วมีหนังสือ ลงวันที่ ๖

/พฤศจิกายน...

พฤษภาคม ๒๕๖๐ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า การจำหน่าย เพิกถอน และแก้ไขรายการทะเบียนเป็นอำนาจของนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นในเขตพื้นที่นั้น ๆ สำนักทะเบียนกลางไม่มีอำนาจในการพิจารณาดำเนินการในกรณีดังกล่าวแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล

ศาลได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยรวมสองประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ภายในกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดี

ปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๙ บัญญัติว่า การฟ้องคดีปกครองจะต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี หรือนับแต่วันที่พ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและไม่ได้รับหนังสือชี้แจงจากหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือได้รับแต่เป็นคำชี้แจงที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่มีเหตุผล แล้วแต่กรณี เว้นแต่จะมีบทกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น และมาตรา ๕๑ บัญญัติว่า การฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง (๓) ให้ยื่นฟ้องภายในหนึ่งปี... นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี

คดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้แย้งมาในคำให้การเพิ่มเติมว่า ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี กรณีจึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลภายในกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีหรือไม่ คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นบุตรของนางหลั่น แสนภาค ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ละเลยต่อหน้าที่ในการตรวจสอบ แก้ไข หรือยกเลิกมรณบัตรของนางหลั่น เพื่อให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงที่ระบุไว้ในหนังสือรับรองการตาย หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการติดตามเรื่องมานานกว่า ๕ ปี และนับจนถึงวันที่ยื่นฟ้องคดีนี้ ความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดียังคงไม่ได้รับการแก้ไข ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเพิกถอน จำหน่าย หรือแก้ไขมรณบัตรฉบับเดิมของนางหลั่น และส่งมอบมรณบัตรฉบับใหม่ให้แก่ผู้ฟ้องคดี รวมทั้งชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรและกระทำละเมิดอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งผู้ฟ้องคดีต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครองหรือ

/เจ้าหน้าที่...

เจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดและไม่ได้รับหนังสือชี้แจงจากหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือได้รับแต่เป็นคำชี้แจงที่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าไม่มีเหตุผล และภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีแต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี ตามลำดับ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงในคดีปรากฏว่า ภายหลังที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖ ร้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตรวจสอบ แก๊ซหรือยกเลิกมรณบัตรของนางหลิน ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสืออีกหลายฉบับติดตามทวงถามความคืบหน้าไปยังผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมาโดยตลอด ซึ่งนับจนถึงวันที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ ความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับการแก้ไข กรณีจึงถือได้ว่าการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ยังคงมีอยู่ต่อเนื่องมาจนถึงขณะฟ้องคดี การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีนี้มาฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีภายในกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ศาลจึงมีอำนาจรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาได้

ประเด็นที่สอง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ละเลยต่อหน้าที่ในการตรวจสอบ แก๊ซ หรือยกเลิกมรณบัตรของนางหลิน หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร รวมทั้งได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเพียงใด

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ บัญญัติว่า ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้โดยตรง แต่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้ พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๐ วรรคสาม บัญญัติว่า ในกรณีปรากฏหลักฐานเชื่อได้ว่า การดำเนินการแจ้ง การรับแจ้ง การบันทึก หรือการลงรายการเพื่อดำเนินการจัดทำหลักฐานทะเบียนต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ ได้ดำเนินการไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ระเบียบ หรือโดยอำนาจ หรือโดยมีรายการข้อความผิดจากความเป็นจริง ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งไม่รับแจ้ง จำหน่ายรายการทะเบียน เพิกถอนหลักฐานทะเบียน และดำเนินการแก้ไขข้อความรายการทะเบียนให้ถูกต้อง แล้วแต่กรณี มาตรา ๒๗ บัญญัติว่า การแก้ไขเปลี่ยนแปลงทะเบียนคนเกิด ทะเบียนคนตาย หรือสุติบัตรและมรณบัตรให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด และระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๑๕

/กำหนดว่า...

กำหนดว่า การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎร ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และวิธีการดังต่อไปนี้ (๑) ในกรณีที่ผู้ยื่นคำร้องขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในเอกสาร การทะเบียนราษฎรนำเอกสารราชการมาแสดงไม่ว่าเอกสารดังกล่าวจะจัดทำก่อนหรือหลัง การจัดทำทะเบียนราษฎร ให้ผู้ยื่นคำร้องแสดงเอกสารดังกล่าวต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น เมื่อนายทะเบียนพิจารณาเห็นว่าเอกสารดังกล่าวเชื่อถือได้ ให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎรให้ (๒) ... ข้อ ๑๑๖ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียนบ้าน ทะเบียนบ้านกลาง สุตบัตรหรือมรณบัตร ให้ยื่นคำร้อง ตามแบบพิมพ์ที่กำหนดต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่ผู้ร้องมีชื่อ ในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนบ้านกลาง แล้วแต่กรณี

คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ภายหลังที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอให้แก้ไขรายการในมรณบัตรนางหลั่น แสนภาค เพื่อให้มี ข้อความตรงกับที่ระบุไว้ในหนังสือรับรองการตายของโรงพยาบาลบึงกาฬ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มี หนังสือ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๖ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อยู่ระหว่างการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงและรวบรวมข้อมูลเอกสารในการแก้ไขมรณบัตร ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พิจารณา เห็นว่า หนังสือรับรองการตายดังกล่าวไม่น่าเชื่อถือ เนื่องจากมีการแก้ไขหลายแห่ง จึงได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ขอให้โรงพยาบาลบึงกาฬตรวจสอบความถูกต้องของหนังสือ รับรองการตายตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง รวมทั้งมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ แจ้งให้ นางสาวทัศนีย์ แสนภาค ซึ่งเป็นผู้แจ้งการตายเข้าให้ปากคำเพื่อประกอบการพิจารณา แต่นางสาว ทัศนีย์ไม่มาตามกำหนดนัด จากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีและนายแหลม เมืองโคตร ซึ่งเป็นผู้ออกหนังสือรับแจ้งการตายเข้าให้ปากคำ เพื่อประกอบการพิจารณา รวมทั้งมีหนังสือลงวันที่เดียวกัน ขอให้โรงพยาบาลบึงกาฬตรวจสอบ หนังสือรับรองการตายอีกครั้ง และเมื่อได้รับหนังสือยืนยันข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการแก้ไขข้อความ ในหนังสือรับรองการตาย รวมทั้งวันเวลา และสถานที่ตายตามหนังสือโรงพยาบาลบึงกาฬ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ ตลอดจนได้สอบปากคำผู้ฟ้องคดี และนายแหลมเสร็จสิ้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้แก้ไขวันเวลาตาย สาเหตุการตาย ระบุเลขหนังสือรับรองการตาย และระบุว่ามีใบแจ้งการตาย รวมทั้งหนังสือรับรองการตายในระบบงานทะเบียนราษฎรเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ และ แก้ไขที่อยู่ผู้ตายในระบบงานทะเบียนราษฎรอีกครั้งเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ก่อนที่จะจัดส่ง สำเนา มรณบัตรที่แก้ไขแล้วให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามหนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ต่อมาผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๘ สอบถามความถูกต้อง ของเอกสารไปยังผู้อำนวยการสำนักทะเบียนกลาง ซึ่งสำนักทะเบียนกลางได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คัดสำเนารายการทะเบียนคนตายของนางหลั่น โดยใช้แบบพิมพ์ ตอน ๒

/มอบให้กับ...

มอบให้กับผู้ฟ้องคดีเป็นการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ ที่ถูกต้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีนำมรณบัตร ตอน ๑ มาแก้ไขรายการให้ถูกต้อง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๙ และลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีนำมรณบัตรที่อยู่กับนางสาวทัศนีย์ และสำเนามรณบัตร ตอน ๒ ที่อยู่กับผู้ฟ้องคดีไปให้สำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬดำเนินการแก้ไข แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้ง และได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ และลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ยืนยันว่ามรณบัตรฉบับเดิมอยู่ที่นางสาวทัศนีย์ และเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่จะต้องดำเนินการ ทั้งนี้ ในช่วงเวลาดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ และลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ แจ้งให้นางสาวทัศนีย์มาพบเพื่อให้ออยศ่าและนำมรณบัตร ตอน ๑ ไปให้สำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬเพื่อแก้ไขรายการให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง แต่นางสาวทัศนีย์ไม่ได้ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้ง จากนั้นอำเภอเมืองบึงกาฬได้มีคำสั่งที่ ๑๖๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการแจ้งการตายและออกมรณบัตรรายนางหลิน พร้อมทั้งมีหนังสือเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าพบเพื่อให้ข้อเท็จจริง ประกอบด้วย ผู้ฟ้องคดี นางสาวทัศนีย์ นายแหลม นายจาตุรงค์ อยู่งาน นายชัยวิธ เกสรสมบัติ และนางสาวจิรนนท์ มาพลาญ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ไปให้ออยศ่าตามกำหนดนัดและได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ รวมทั้งลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อขอทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและประเด็นที่จะสอบถาม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ ชี้แจงข้อเท็จจริงให้ผู้ฟ้องคดีทราบ และเมื่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ข้อเท็จจริงจากการสอบปากคำนางสาวทัศนีย์ว่า ขณะที่นางหลินกลับมาบ้านซึ่งเป็นเวลากลางคืนของวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีได้ร่วมเดินทางมากับรถของโรงพยาบาลบึงกาฬ และตนจำได้ว่านางหลินได้ใส่เครื่องช่วยหายใจมาด้วย เมื่อมาถึงบ้านเลขที่ ๑๙ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลวิศิษฐ์ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย จึงได้ถอดเครื่องช่วยหายใจออก ในระหว่างนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ และลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๐ ขอให้โรงพยาบาลบึงกาฬและแพทย์ผู้ออกหนังสือรับรองการตายชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวันเวลาและสถานที่ที่นางหลินได้ถึงแก่ความตายอีกครั้ง แต่ยังไม่ได้รับคำชี้แจงใด ๆ ขณะเดียวกันผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๐ ติดตามความคืบหน้าผลการแก้ไขมรณบัตรไปยังสำนักทะเบียนกลาง พร้อมทั้งขอให้สำนักทะเบียนกลางมีคำสั่งระงับยับยั้งหรือจำหน่ายชั่วคราวมรณบัตรดังกล่าวไว้ก่อนที่ผลการสอบสวนของคณะกรรมการจะเสร็จสิ้น และเมื่อได้รับคำชี้แจงตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ว่า การจำหน่าย เพิกถอน และแก้ไขรายการทะเบียนเป็นอำนาจของนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นในเขตพื้นที่นั้น ๆ ไม่ใช่อำนาจของสำนัก

/ทะเบียนกลาง...

ทะเบียนกลาง ผู้ฟ้องคดีจึงได้นำคดีมาฟ้องต่อศาล จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงเห็นได้ว่า แม้ผู้ฟ้องคดีจะมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แก้ไขรายการในมรณบัตรของนางหลิน โดยไม่ได้ยื่นคำร้องตามแบบพิมพ์ที่กำหนดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ตาม แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ได้ดำเนินการให้ตามที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือร้องขอ โดยไม่ได้ถือเป็นสาระสำคัญที่จะปฏิเสธคำร้องขอ กรณีจึงเห็นได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้มีพฤติการณ์ละเลยต่อหน้าที่ในการแก้ไขมรณบัตรดังกล่าวแต่อย่างใด คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ใช้เวลาในการดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดีนับจากวันที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือร้องขอข้างต้นซึ่งนับจนถึงวันที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้การดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยล่าช้าเกินสมควรหรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่มีบทบัญญัติหรือข้อกำหนดที่กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดีไว้เป็นการเฉพาะ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหน้าที่ต้องดำเนินการภายในระยะเวลาอันสมควร ซึ่งระยะเวลาเท่าใดจะถือเป็นระยะเวลาอันสมควรย่อมต้องพิจารณาข้อเท็จจริงในแต่ละกรณีไป เมื่อข้อเท็จจริงในคดีนี้ปรากฏว่า นับตั้งแต่วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการแก้ไขมรณบัตรเพื่อให้มีข้อความตรงกับที่ระบุไว้ในหนังสือรับรองการตายของโรงพยาบาลบึงกาฬ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้มาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พิจารณาแล้วพบว่า หนังสือรับรองการตายดังกล่าวไม่น่าเชื่อถือ เนื่องจากมีการแก้ไขหลายแห่ง ทั้งยังเป็นเอกสารที่ผู้ฟ้องคดีได้มาภายหลังที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกมรณบัตรมานานถึง ๕ ปีเศษ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือขอให้โรงพยาบาลบึงกาฬตรวจสอบและชี้แจงกรณีการออกหนังสือรับรองการตายดังกล่าว พร้อมทั้งมีหนังสือเชิญผู้ฟ้องคดี นางสาวทัศนีย์ นายแหลม รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำประกอบเพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในการแก้ไขมรณบัตร แต่นางสาวทัศนีย์ไม่มาตามกำหนดนัด อย่างไรก็ตาม ภายหลังที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับหนังสือยืนยันข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการแก้ไขข้อความในหนังสือรับรองการตาย รวมทั้งวันเวลาและสถานที่ตายจากโรงพยาบาลบึงกาฬ ตลอดจนได้สอบปากคำผู้ฟ้องคดีและนายแหลมเสร็จสิ้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการแก้ไขข้อมูลในระบบงานทะเบียนราษฎรเกี่ยวกับวันเวลาตาย สาเหตุการตาย ระบุนเลขหนังสือรับรองการตาย พร้อมทั้งระบุว่ามีใบแจ้งการตายรวมทั้งหนังสือรับรองการตายเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ และได้ดำเนินการแก้ไขที่อยู่ผู้ตายเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ก่อนที่จะจัดส่งสำเนามรณบัตร ตอน ๒ ที่แก้ไขแล้วให้แก่ผู้ฟ้องคดี แต่ด้วยเหตุที่ผู้ฟ้องคดีไม่นำมรณบัตรตอน ๑ ซึ่งเป็นตอนที่ผู้ฟ้องคดีประสงค์จะขอแก้ไขให้มีข้อความตรงกับที่ระบุไว้ในหนังสือรับรองการตายของโรงพยาบาลบึงกาฬมายื่นให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อแก้ไขให้ตรงกับที่ได้แก้ไขแล้วในระบบงานทะเบียนราษฎร ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙ ลงวันที่

/๑๘ เมษายน...

๑๘ เมษายน ๒๕๕๙ และลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีนำมรณบัตร ตอน ๑ ที่อยู่กับนางสาวทัศนีย์ และสำเนามรณบัตร ตอน ๒ ที่อยู่กับผู้ฟ้องคดีไปให้สำนักทะเบียนบึงกาฬ แก่ไข แต่ผู้ฟ้องคดีกลับไม่ให้ความร่วมมือ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ และลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ แจ้งให้นางสาวทัศนีย์ มาพบเพื่อให้ถ้อยคำและนำมรณบัตรไปให้สำนักทะเบียนอำเภอเมืองบึงกาฬเพื่อแก้ไขรายงานให้ ถูกต้องตามข้อเท็จจริง แต่นางสาวทัศนีย์ยังคงไม่ได้ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้ง อำเภอเมืองบึงกาฬ จึงมีคำสั่งที่ ๑๖๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว พร้อมทั้งมีหนังสือเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าพบเพื่อให้ข้อเท็จจริง ซึ่งรวมถึงผู้ฟ้องคดีและนางสาวทัศนีย์ แต่ผู้ฟ้องคดียังคงไม่ให้ความร่วมมือเช่นเคย ส่วนนางสาวทัศนีย์ ได้เข้าให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการว่า สาเหตุที่ก่อนหน้านี้ไม่ได้เข้าให้ถ้อยคำต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เนื่องจากตนไม่ได้พักอาศัยอยู่ที่ภูมิลำเนาตามที่ปรากฏในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร แต่ในครั้งนี้มีเจ้าหน้าที่โทรศัพท์ไปแจ้ง ตนจึงมาตามกำหนดนัด สำหรับวันเวลาและสถานที่ตายของนางหลิน ตนจำได้ว่า ก่อนที่นางหลินจะถึงแก่ความตายได้เข้ารับการรักษาอาการเจ็บป่วยที่โรงพยาบาลบึงกาฬ ต่อมามีอาการหนักมาก ญาติฯ จึงตัดสินใจนำมารดากลับบ้านซึ่งเป็นเวลากลางคืนของวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๑ โดยมีรถของโรงพยาบาลบึงกาฬมาส่งและมีผู้ฟ้องคดีเดินทางมากับรถ ของโรงพยาบาล ขณะนำนางหลินมาส่งพบว่านางหลินได้ใส่เครื่องช่วยหายใจมาด้วย เมื่อมาถึง บ้านเลขที่ ๑๙ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลวิศิษฐ์ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย จึงได้ถอดเครื่องช่วยหายใจออก ตนจึงเข้าใจว่านางหลินได้ถึงแก่ความตายที่บ้านในวันดังกล่าว กรณีจึงปรากฏเหตุที่ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๑ จะต้องพิจารณาให้ได้ข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติอีกครั้งว่า นางหลินได้ถึงแก่ความตายเมื่อวันเวลาใด และสถานที่ใด ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ และลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๐ ขอให้โรงพยาบาลบึงกาฬและแพทย์ผู้ออกหนังสือรับรองการตายชี้แจง ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวันเวลาและสถานที่ที่นางหลินได้ถึงแก่ความตายอีกครั้ง จึงเป็นกรณีที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีเหตุผลอันสมควรที่จะต้องแสวงหาข้อเท็จจริงให้ได้เป็นที่ยุติก่อนที่จะ ดำเนินการไปในทางใดทางหนึ่งต่อไป ซึ่งต่อกรณีดังกล่าวในชั้นพิจารณาคดีของศาล ผู้ฟ้องคดี ก็ไม่ได้โต้แย้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการที่ผู้ฟ้องคดีเดินทางมากับนางหลินโดยรถของโรงพยาบาล บึงกาฬ และขณะเดินทางนางหลินได้ใส่เครื่องช่วยหายใจมาด้วย ก่อนที่จะถอดเครื่องช่วยหายใจ ที่บ้านแต่อย่างใด พฤติการณ์ข้างต้นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดี โดยได้ดำเนินการมาเป็นลำดับ ซึ่งต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่มีความขัดแย้งกันเรื่อยมาจนถึง วันที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาล จึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ละเลยต่อหน้าที่ในการตรวจสอบ แก้ไข หรือยกเลิกมรณบัตรของ นางหลิน หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร กรณีจึงต้องถือว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

/มิได้กระทำ...

มิได้กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานของรัฐที่ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อยู่ในสังกัด จึงไม่จำต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ อย่างไรก็ตาม โดยที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ให้การต่อศาลว่า เนื่องจากศาลได้มีคำสั่งบรรเทาทุกข์ชั่วคราวตามคำขอของผู้ฟ้องคดี โดยห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองใช้ อ้างอิง หรือรับรอง ซึ่งมรณบัตรของนางหลินในทางทะเบียนไว้ก่อนจนกว่าจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลเป็นอย่างอื่น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีหนังสือแจ้งเวียนสำนักทะเบียนทั่วประเทศเพื่อดำเนินการตามคำสั่งศาล โดยห้ามมิให้ดำเนินการกับข้อมูล ซึ่งยังไม่ได้มีการแก้ไข อันถือเป็นเหตุประการหนึ่งที่ทำให้การดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดีต้องหยุดชะงักลง จึงขอขบที่ศาลจะกำหนดให้คำสั่งดังกล่าวสิ้นผลใช้บังคับลงนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา เพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สามารถพิจารณาดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดีต่อไป ภายหลังที่ได้แสวงหาพยานหลักฐานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องที่เห็นว่าจำเป็นแก่การพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอแล้ว

พิพากษายกฟ้อง และให้คำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาที่ห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองใช้ อ้างอิง หรือรับรองซึ่งเอกสารมรณบัตรของนางหลิน แสนภาค เลขที่ ๐๒-๔๓๐๓๓๐๐๒ ในทางทะเบียนไว้ก่อนจนกว่าจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลเป็นอย่างอื่น สิ้นผลใช้บังคับลงนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา

นายฉลองชัย สติยศสัมพันธ์

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองอุกเกิต

ช่วยทำงานชั่วคราวในตำแหน่งตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองอุดรธานี

นายธีระวัช คำขำ

ตุลาการศาลปกครองอุดรธานี

นางสาวณัฐชญา พลศักดิ์

ตุลาการศาลปกครองกลาง

ช่วยทำงานชั่วคราวในตำแหน่งตุลาการศาลปกครองอุดรธานี

ตุลาการเจ้าของสำนวน

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายยรรยง ธัญทะพิพงค์

